Kolozsvár 1903. V. évfolyam 89 szám Kedd, Március 31.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre ..... 24 kor. (12 frt)
Félévre ..... 12 „ (6 „)
Negyedévre ..... 6 „ (3 „)
Egy hóra ..... 2 „ (1 „)
Egyes szám ..... 8 fillér (4 kr.)
Vidékre ..... 10 „ (5 „)

Megjelenik mindennap korán reggel.
Ünnep és vasárnap után is.

UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL
Egyetem-utcza 7., (Lyceum-nyomda.)

HIRDETÉSEK DIJA:
Négyszög centiméterenként 8 fillér.
Iparosok és kereskedők kedvezményben részesülnek
Nyilttér soronként 40 fillér.

Egy könyv.

Kolozsvár, márc. 30.

(+) Ha nálunk nem a fölszinen uszkáló buborékokból fujnának léggömböket, ha természetünkké vált volna az okok nyomozása, ha minket nem a veszély pillanata alakitana át hősökké, hanem a bölcs előrelátás adna kezünkbe erős fegyvereket, akkor a *Hangay* tanár most megjelent munkája a magyar közvéleményt nemcsak fölrázná a közöny lethargiájából, hanem soha sem is engedné többé visszaesni bele.

»*Harc a magyarságért*!« Jól tette Hangay Oktáv, hogy ezt a cimet irta könyve fejére. Ugy tett, mint az a nagy hollandús iró, aki, hogy regényét hazája kalmárai is elolvassák, annak ezt a cimet adta: »Havelaar Miksa, vagy a németalföldi kereskedelmi társulat kávéárverései«.

Harc a magyarságért! Milyen riasztóan, milyen lelkesitően, milyen tüzelően hat ez a kiáltás. Harcolni! Fölbuzdul az ősi magyar virtus. Fegyvert, fegyvert ide! Kit kell ütni? A németet? Annál jobb.

Lassabban a testtel hazámfiai. Hangay tanárt eddigi működéséből is ösmerjük annyira, hogy céljául nem azt tüzte ki, hogy föltüzelje a magyar hevességet, hogy lángra lobbantsa a magyarság szunnyadó szalmatüzét, hogy rohamra riaszszon egy ösmeretlen ellenség ellen. Nem. Az ő munkája más. Az ő munkája több és értékesebb ennél. A magyarságért való harcban ő nem a trombitás, hanem a vezérkari tiszt.

Az „*Alldeutsch Szövetség*“ a másik cime könyvének. S hogy ott áll könyve fején az a cim is: „*harc a magyarságért*!* az bőven megleli indokát abban, hogy leirja könyvében azt a szivós, tervszerü és széles alapon folyó harcot, melyet az Alldeutsch-Szövetség a magyarság *ellen* folytat immár évtizedek óta.

Itt volt már az ideje, hogy tisztán lássunk ebben a dologban. Hiszen minduntalan, napról-napra tapasztalhattuk épen mi, Királyhágón inneniek azt, hogy valami titkos, de hatalmas agitáció szit lappangó, föl-föllobbanó tüzet ellenünk, mely állami egységünk fáradsággal fölépitett épületét fenyegeti lángbaborulással. Hiszen éreztük azt, hogy itt köztünk jár, kel, beszél és izgat ellenünk a legveszedelmesebb ellenség, a házi ellenség. Ösmertük céljaikat is: a magyar nemzetállam ellen tört az. Láttuk eszközeiket: a hazugság és rágalmazás arzenáljából kerültek elő. Megfogtuk embereiket: eszeveszett gonosztevők voltak azok. Sejtettük azt is, hogy honnan táplálják a gyülölséget ellenünk, amely gyülölség ma még csak a társadalmi békét bontja meg itt nálunk, de amely adandó alkalommal állami egységünket kész lenne hátban támadni meg.

De ma — ma tisztán látunk a dologban. Hangay könyve villámos reflekortként világitja meg azt a sötét tájékot, melyben az ellenség meghuzódik. Ott, abban a berekben, az Alldeutsch-Szövetségben látjuk azokat, akiket a *Nagy-Németország* csábító hóbortja elfogott s akik germán erőszakoskodással akarják az elszórtan élő németséget egy jogar hatók alá szoritani.

Szinte megijedünk ettől a szövetségtől, amint azt nekünk Hangay bemutatja. Hogyan! Hiszen ennek a szövetségnek szervezete ügyes és erős. Tagjai sokan vannak és befolyásosak. Eszközei hatalmasak és hatásosak. Hivei fanatikusok és mégis alattomosak. De céljai határozottak és leplezetlenek: *Gross-Deutschlandba* foglalni össze mindazokat, akiknek száján a német idioma él.

Egyben nem értünk egyet Hangayval: azt nem mondhatjuk, hogy ez a szövetség nagy titokban, alattamoson dolgoznék. Nem. Föllépése öntelt és pöffeszkedő, mint minden, amit német tesz. Hiszen alapszabályai megszerezhetők, a németországi lapok nyiltan piszkolnak bennünket, az alldeutsch-gyülések nyilvánosak s a birodalmi gyülésen ország-világ előtt rágalmaznak képviselőik. Nem. Alattamosak, gyávák és méregkeverők csak ezek a németek itt nálunk, ezek, akik magyar honpolgárok; ezek, akik magyaroknak vallják magukat, ha hasznát látják; ezek, akiknek itt kutyabajuk és mégis mint a tultáplált doggkutyák vicsorgatják felénk fogaikat.

De legyen bár nyilt, vagy alattomos az Alldeutsch-Szövetségnek ez az ellenünk irányuló törekvése, az az egy kétségtelen, hogy nagy mértékben veszedelmes ránk nézve s hogy tétlenül nem szabad néznünk, mert ez alatt a tétlenség alatt ránk gyul a háznak teteje.

Mit kell tennünk? Hangay nem jelöli meg határozottan. Ő föladatául azt tekintette, hogy megmutassa, mit tesznek a németek. És föladatát fényesen megoldotta. Nemcsak, hanem egyenesen kezünkbe adta az önvédelem fegyverét is. Mivel hóditanak eszméiknek hiveket a németek? *Társadalmi egyesületekkel*: *az Alldeutscher-Verband*-dal, a *Schulverein-nal. A társadalmi szervezkedés*, ez lehet a mi védőeszközünk, a mi fegyverünk is. S ez az eszköz erősebb lehet, mert az igazság eszköze s ez a fegyver hatalmasabb lesz, mert jogunkból fakad.

De hát talán van is már ilyen társadalmi szervezetünk. Valóban, itt az *Erdélyrészi Magyar Közmüvelődési Egylet* az *Emke*, mint ahogy ő magát őszinte kicsinyitéssel nevezi. Hol van? Mit csinál akkor, mikor itt az erdélyi részben a magyarság területet terület után veszit? Mit tett, mit ért el az alldeutsch propaganda ellen? Mikor tartott gyüléseket, melyekben az erdélyi magyarság helyzetét megbeszélte volna? Hol vannak hirlapjai, melyekkel mint a nagynémet szövetség a magyar eszmemagot a kősziklába is elvesse? Pénze, vagyona van, azt tudjuk: de hol van mind ez, mikor önzetlen hazafiakra bizza, hogy nemcsak a saját szellemi erejükkel, de anyagi áldozatok árán is ők tegyék meg mindazt, amire ő lenne a hivatott.

Talpra kell állitanunk ezt az *Emkévé* degradált, valamikor serényen működött gazdag egyesületet. Tevékenységét a kicsinyes pepecselés fölé kell emelni, munkaerejét és dolgozó kedvét föl kell sarkantyuzni és lesz mindjárt nekünk is egy erősségünk, amelyből erőt merithetünk a nemzetrontó munka eltiprására s az államegységnek megvédésére.

Mi ezt is a Hangay könyvéből olvastuk ki.

= **Négy havi indemnitás.** Lukács László pénzügyminiszter ma kirukkolt a parlamentben az ujabb indemnitásról szóló javaslattal. Négy hóra kér ujabb felhatalmazást, hogy a kátyába jutott kormányon segithessen. A képviselőház nagy meglepetéssel fogadta a javaslatot s a jobboldalon felhangzott sürü éljenzésekbe belevegyült az ellenzék tiltakozása, mely már előre is kijelentette, hogy a kormány tervéből nem lesz semmi. A katonai javaslatok visszavonásáig szó sem lehet arról, hogy az ellenzék más kérdéssel foglalkozzék. Vagy — vagy. Most az egyszer a kormány terve csak terv marad.

= **Jelölés zárt ajtó mögött.** Kézdivásárhelyről igen épületes dolgokat irnak nekünk. A nóta Tagányi aradi ügyvédről szól, a ki tudvalevőleg harmadnapja kormánypárti programmal lépett fel a kerületben. Tagányi véletlenül Polónyival együtt utazott le Erdélybe, de mig a függetlenségi párt jelöltje egyenesen a kerületbe ment, addig Tagányi előbb a megye székhelyére ment, hogy a főispánnal értekezzék. Valószinüleg igazolványát ment előmutatni és személyazonosságát bizonyitani, mert a kerületben senki sem ismerte és a kerületben senki sem látta. Addig, mig Polónyi a kerületben járt, Tagányiék még a jelölést sem próbálták. Tagányi maga csak éjjel járt a falvakban és megesett véle, hogy innen is, onnan is erélyesen kituszkolták. Ilhelyt Polónyi kitette a lábát a kerületből, végbement Tagányi jelölése. — A meghivót a jelölő gyülésre egy Incze nevü falusi jegyző irta alá, a mi magában véve törvénytelenség; de volt ennél még cifrább is. Az első kormánypárti értekezleten az elnök kijelentette, hogy ő lemond az elnökségről és támogatja Polónyi jelöltségét és ezzel elhagyta a termet. Ez a lemondás okozta, hogy egy szomszéd falubó kellett a jegyzőt requirálni a jelölő-gyülés összehivására. A meghivók számos ellenzéki választónak is mentek és a vége ez vót, hogy a gyülésen az ellenzékiek voltak többségben; csak Szentlélek községből jöttek el száznál többen. Az ellenzék hevesen tilakozott Tagányi jelölése ellen és folytont éljenezte Polónyit. A vége az volt, hogy zsandárokat hozattak és erőszakkal kituszkolták a teremből mindenkit, a ki a jelölést ellenezte. Maradtak a teremben vagy hirmincan, kik magukat zárták az ajtót és azután egyhangu lelkesedéssel Tagányit a szabadelvűpárt jelöltjévé kiáltották ki. Igy lett Tagányi, a ki vagy öt jelölt, de még valószinübb Széll Kálmán jelöltje, törvénytelen gyülésen, zsandárok segitségével és zárt ajtók mögött a kézdivásárhelyi kerület kormánypárti jelöltje.

Bolfrass úr, vagy a kamarilla.

Irta: **Kalmár Antal dr.***

A déli nap még nem égette ki tövét, még mindig hullatja a magját, mint az utszéli ráctövis. A 49-diki villám csak Magyarország területén, Kossuth birodalmában sujtotta porba — de a bécsi Burg tekervényes termeiben, az önkényuralom alatt épp ugy vigan élt tovább, mint élt jelenleg a „legalkotmányosabb“ korszak alatt is.

A kamarilla elpusztithatatlan.

Lám, ősz királyunk elfáradt szive hajlanék a jóra, már-már fontolóra veszi hü magyar népe imádságos óhajtását — és ekkor, a kamarilla csontkamarájából előáll Balfrass ur (hogy csudát tenne az Isten csudálatos nevével!) és a magyarok királyának azt a tanácsot adja: Hová gondolsz Fölséges császár! Hiszen ha te megadod a magyaroknak azt, a mi a magyaroké: akkor a két állam (a magyar meg az osztrák) ellentétbe jön egymással és annak örökös veszekedés lesz a vége. (Hogy az Isten fojtaná meg Bolfrass ur logikáját: most nem veszekszünk, most örök béke honol közöttünk.)

Hát igy Bolfrass ur!

Azonban ennek a bánkbánbeli Rittternek mi köze van Magyarország dolgaihoz? Hiába forgatom a Corpus Jurist, meg a Werbőczyt: ezeknek tisztes tábláin nem találok törvényt, vagy törvényes szokást, hogy Bolfrass urnak joga volna országunk dolgaiba beleavatkozni. Ellenben világosan ott találom az 1741: XI. t.-cikkely 1-ső §-át, amely szeriut:

„Ő királyi szent Felsége az ország dolgait és ügyeit az országon belül és kivül csak *magyarok* által fogja végezni és végeztetni“.

De ott találom ezt is:

»Annálfogva legmagasabb udvarában is, mindazokban, amik a neki ergedett főhatalomból folynak, magas itélete és királyi tiszte szerint hü *magyar* tanácsosainak segitségével és tanácsával fog élni». (2. §.)

Találunk azonban ott még egyebet is:

„Sőt midőn fontosabb ügyek kerülnek tárgyalásra, az ország primását és nádorát s más főurait, valamint Dalmát-, Horvát- és Szlavonországok bánját, főképen midőn az ország ügyei és biztossága felül kell intézkedni, legmagasabb szine elé hivandja és az ilyen ügyekben velük tanácskozik.“ (3. §.)

Nos tehát ezekből látható, hogy Bolfrass urra nem gondoltak őseink, ő róla megfeledkeztek s őtet nem vették be ennek a hires közjogi törvénynek egyik paragrafusába sem. De ha nem vették be: akkor mit fogadatlan prókátoroskodik Bolfrass ur, — minek áll istentelen reakciós alakjával a nemzet és királya köré?

Vagy ha oda állt: Széll Kálmánnak kutyakötelessége volna fölvilágositani a királyt is, meg Bolfrass urat is, hogy nemzeti ügyeink elintézésében a vak többé ne vezesse a világtalant, mint vezette 48-ban. Mert eltekintve attól, hogy mindketten sirgődörbe eshetnek (Quia calcus calcum

* A „Szeged és Vidéke“ cimü lapból közöljük a kiváló publicista ezen érdekes cikkét.

TÁRCA.

Keresztuton.

Irta: **Herczeg Jenő.**

Egy boldogtalan barátom irodalmi hagyatékából böngészgetek néha-néha: ott találtam ezt a levelet is.

Nagyságos Asszonyom!

Válaszolni akarok a levelére. Talán nem igy gondolta: mikor azt a levelet megirta, talán azt hitte, hogy félrelököm, boszszankodom egyet rajta és mivel csak ezt akarta: *rendben van minden*. Nem! én felfogom a rettentő vádat, melyet szemem közé vágott, azzal, hogy azt irta nekem: mindaz, a mit Önnek a szivem érzéseiről elmondottam: *képmutatás, hazugság*. Nem védekezem különös erélylyel e váddal szemben. Képmutatás, hazugság lehet mindazis, — a mit itt most irok, de akkor csak önmagamat ámitom, önmagamnak hazudok.

„Mert ugy ismer engem — ezt irja Asszonyom — mint a kinek nem lehetnek igaz érzései; mert ugy ismer, mint a kinek érzelmei hasonlók a Tisza virágához, mely nem él tovább 24 óránál.“

Lehet, hogy igaza van Asszonyom, de akkor én vagyok a világ legszerencsétlenebb embere, akkor én nem ismerem önmagamat, az *énemet*: pedig ugy hittem, hogy jó barátságban vagyunk egymással. Mert én ugy érzem, hogy lelkemen viharok szántanak végig: viharok. melyek után megtisztulva kerülnek felszinre szivem tiszta érzései. S higyje el, hogy ugy is van, a hogy mondom. Oh, bár igaza lenne! Bár ne tartana tovább soha az én keservem egy pillanatnál, melynek elmultával ujra keresném, keresni tudnám a *másikban* azt, amit az *egyikben* elvesztettem.

*

Mégis igaza van — Asszonyom. Az érzések az én lelkemben változók mint a tavaszi felhő: mely majd elsötéti az eget, majd keresztül engedi törni a nap éltető sugarát.

Az én érzéseim most értek a kereszutra, melynek elején ott áll két mutató tábla: az egyik *a multba*, a másik *a jövőbe* vezet. Melyikre térjek reá? Melyikből meritsek hitet és reményt?

A mult ösvényén végig járva, ott találom elhullajtva sebzett szivem vércsöppjeit és ott az út közepén, könnyeimből tenger fakadt.

E tenger tulsó partján összedülve az én kis családi fészkem, mely rommá lett, mert lángra gyujtotta a csalódás pusztitó tüze. A tengeren innen egy kicsi készülő uj épület, mely szivem megmaradt érzéseiből verődött össze és a mely hivogatólag várja lakóit, kiknek számára épült, de a kik ugy látszik nem sietnek elfoglalni a nekik szánt helyet. A fény, a pompa, a ragyogó élet tündérvilága hiányzik belőle: de van mégis egy kincse, másnak senki és semmi, nékem majd minden: egy aranyfürtös szőke kis fiucska, ki kűnn ül a ház előtti egyszerü falóczán és felém tárja csöppnyi kis karjait.

Az én fiam az Nagyságos Asszonyom; az én édes fiam.

Ki az anyja? Ne keressük azt. Valamikor a hitestársam, mindenem volt, ma pecsétes irásom van róla, hogy senkim és semmim.

Egy jelenés, egy látomány az életemben, mely földre jött azért, hogy csalóka hitet ébresszen a lelkemben és azután a megsemmisülés örvényébe taszitson bele.

Fz a jelenése életemnek választ ma még el attól a csöppnyi kis gyerektől.

Óriási távolság ez és én mégis idehallom, mert itt cseng a lelkemben annak a kis fiunak hivó hangja. Őrzi azt a kicsi uj házikót és oda vár engem és még valakit, akinek azt mondhatja majd, öntudatlan, szük látkörü gondolkodásával: *anyám* és aki talán meg is érdemli tőle ezt a nevet, melyhez jogot nem, csak jogcimet szerzett. Ám a viskó még üres és lakatlan. Évek mulnak, évek jönnek, szürke hajszálak, a koravénség első jelei jelentkeznek nálam és én csak a multban, a csalódás szörnyüségén át szürhetek le magamnak egy kicsi boldogságot. Csak annyit, amennyi annak a szőkefürtü fickónak hivó szavából felém hallatszik. Több nincs, mert a mi volt, azt megőrölte az élet, a sors. Ezért az egyszerü, kicsi, készülő épülethez még mindig hordom a téglákat: olyan munka ez, melyet talán egy egész életen át sem tudok befejezni. Mert kellene, hogy most már, más is segitsen hozzá; mert érzem, hogy ellankadok, hogy erőm fogy, hogy reményem tünőben, hogy a fundamentumot omladékos alapra épitettem és egyszerre csak besüpped a kicsi fészek, az alatta mindjobban repedező föld alá. Bizony, bizony nagy szükségem lenne a segitségre: egy finom, puha asszonyi kézre, mely kissé ki is cifrázná az egyszerü kis hajlékot és vigságot, örömet, boldogságot vinne a néma falak közzé. Egy kis napsugarat a sötétségbe, melynek melegitő ereje átizzana az én fázó lelkemig. De nincs ilyen, vagy ha volt: már nincs; ha van: gyáva, félénk és gyenge, mint én magam és igy boldogságunk közé oda ékelődött valami megfoghatatlan akadály, melyet összetörni, eltávolitani nincs erőnk egyikünknek sem.

*

A kereszt előtt, kétkedő lelkem, a jövendő ösvényére hajt. Ugy tetszik: kietlen, kopár, zord pusztaság, melyen átvezet az utam. S erre kell mégis lépnem, mert a mult csak szenvedést tár elém, a jövendő talán-talán egy kis — boldogságot is.

Egyetlenegy kis száraz bokor van az ut elején, mely mögül — mikor utamat kezdem — előbukkanik egy kicsi kis leány és kérőleg reám csüggeszti mély tüzü szemeit. El akarok haladni mellette: *utamat állja*.

Nem szól semmit, csak odanyujtja felém parányi kis kezét és én elfogadom azt. Kézenfogva haladunk együtt. S az előbb még zord, kietlen uton egyszerre virágok nyilnak. Zengő madárdal köszönt mindenfelől. A leány sáppadt arca kipirosodik, keze mind forróbbá lesz és végre megszólalva azt sugja csendes, halk hangon, nehogy ellessék titkát a nyiló virágok: *szeretlek*. Erre a szóra felidéződik előttem a mult, mely telve van szenvedéssel, csalódással. Hallottam már ezt a szót: egyszer hittem el és rettenetes szenvedésekkel adóztam érte. S a leány tovább susogja:

— Szeretlek! mint még soha senkit e világon. E szót nem hallotta még tőlem soha senki; nem is kivánok tőled egyebet, minthogy szerethesselek.....

S haladunk együtt tovább. Az ut közepén értünk. A leány mintha megijedt volna saját vallomásától, ijedve eresztette el a kezemet és eltünt. Abban a pillanatban jobból kietlen, pusztaságot mutat a látóhár, melyet tekintetem beér. A jövendő hosszu, kacskaringós ösvényének elejéna legszebb virágok nyilottak: most elfonadva, elszáradva hullatják leveleiket a földre.

Egyedül vagyok ismét, szörnyü egyedülvalóságban. Megálltam. Haladjak-e tovább ezen az uton, ezen a puszta sivatagon, melyen sehol-sehol nem igérkezik a legpárányibb oázis sem; hol szomjuhozó lelkemet a szeretet italából felüdithetném. Pedig hogy éget a szomjuság, a vágy; hogy ismét elébem kerüljön az a leány, ki mikor eltünt mellőlem, elvitt mindent, mi szép, jó és kedves a földön és itthagyott engem egyedül, összetépett lelkemmel.

Igy érzem, hogy legjobb lesz visszafordulnom és előlről kezdenem az utat. Talán az ut elején álló kis bokor rejteget részére egy másik leányt, aki végigjárja velem a jövendő egész ösvényét, a ki nem hagyjel féluton, akinek lesz bátorsága megosztani velem az életet: jóban és rosszban egyaránt.

*

Ha igy értette Nagyságos Asszonyom a levélben foglalt vádat: ismétlem, *igaza van*. Az én érzéseim is változók, ha mindjárt tovább is tartanak a Tiszavirág rövidke életénél. Ha nincs a ki élessze a tüzet: kialszik az, mikor rommá lett minden miből táplálkozhatott. Az én szivem igaz és szent tüze már régen nem élesztgetik: kiégett, rommá lett benne minden érzés, mely eddig a szeretetből, a szerelemből nyerte életét. Talán akad más, kitartóbb, szebb és jobb, ki ujra lángot visz a megüszkösödött érzések közé: hiszen nem tarthat örökké semmi, de semmi. Az élet rohanó áradata elsöpör mindent és viszi magával tova messzeségbe, hogy a tulsó parton kilökje azt, mit az innensőn magával ragadott.

Nagyságos Asszonyom! Igy ámitgatom én hosszu idő óta magamat. Érzem, tudom, hogy szükségem van arra, mert igy tudom elcsititani a lelkemben zajgó kétkedést jövendőm iránt....

*

De vajon lehet-e kétség az iránt, hogy mi az én jövendőm? Az a kis szőkefürtü fiucska, ott ül a félbemaradt házikó mellett: *vár reám*. Ezért fordultam vissza a félutról, mikor eltünt közelemből a leány, mikor sivataggá változott jövendőm virágos kertje.

Odaülök hát én is melléje, a mi omladozó házunk előtt levő falócára. S most ketten, együtt várunk valakire! Kire? Egy harmadikra: arra, a kinek egyszer el kell jönnie, hogy befejezhessük a nagy munkát: a boldogság hajlékának felépitését.

Ki lesz az? Milyen lesz? ki tudná azt megmondani. De *jónak* kell lenni, ha odaköti a sorsát az enyémhez, meg ahhoz a kis fiuéhoz. Sóvárogva, epedve várjuk mindaketten. Én mind tünőbb reménységgel, a kis fiu mind fokozódó türelmetlenséggel.

S néha, mikor nagyobb erőre kap lelkünkben a vágyódás: egymásra borulva könnyeket hullajtunk. Ezek a megkönnyebülés pillanatai. A nehezebbek: most jönnek, mikor szeretnénk, de nem tudunk könyezni, mert már kiapadt annak forrása.

*

Igy szövegetem én a szomoru jövendő hazugságait; igy ámitgatom én önlelkemet Nagyságos Asszonyom! Ha ehhez sincs jogom: akkor nincs jogom az élethez sem. Pedig nekem kötelességem élni.... Mert egy kicsi kis szőkefürtü fiucskának szüksége lehet valaha az apjára....

Iskola Alapítvány – Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală – BCU Cluj-Napoca

duxit: ambo in hanc foveam ceciderunt.): a tanácscsal való szolgálás is — a magyar alkotmánynak elsőrangu megsértése.

Zrinyi Péter és Frangepán bécsujhelyi sirkövének ezen epitatuma 48-ban is bekövetkezett, — s ha a kamarilla hidraszájából megint csak fujják reánk Bécsből a sorvasztó szelet: ennek vészes voltát épen nem lehet tagadni, a mint nem lehet azt állitani, hogy a nap hamis.

48-ban is, a mikor a magyar király alkotmányos dolgot cselekedett, a mikor tehát jót akart: akkor is a kamarilla kutyafajzat (hogy fölöstökömölne kutyatejet minden reggel) rontotta meg diabolikus tanácsaival a jó magyar királyt, s döntötte kárhozatba az országot is, meg a dinasztiáját is. Akkor is ott üzték ördögi mesterségüket a csepegő vérszagtól büdös Schwarzenbergek, a Kolowrathok, a Hartigok, a Windischgrätzek, a Jellasichok, a Stadionok, a Latourok, a Schmerlingek, a Haynauk, a Bachok undoritó gyilkos fajzata. A mikor a csillagos ég alatt ezeket átkozza a magyar: akkor csak az Istenével beszélget.

Hát ebből elég volt egy sütet nekünk is, meg a dinasztiának is. A történelem szereti ugyan magát megismételni: de ebből az ismétlésből nem kér magának sem a nemzet, sem a dinasztia.

Ámde ha nem kérünk: akkor pokolba a Bolfrass ur-féle nációkkal, a kik csak azért születnek, azért élnek (a magyar zsiron is) és azért halnak meg, hogy a magyar és királya ne érthesse meg egymást soha! Mi más volna már a mi életünk, ha ez a gyehennafajzat nem tolakodna közénk!

Ha a magyar fölkent királyától csak azt kéri, a melylyel a föld kerekségének minden nemzete el van látva; ha a magyar királyától csak azt kéri, hogy a magyar hadseregben, a magyar anya csecsbimbóján fölnevelkedett magyar legény magyarul beszélhessen; ha a magyar csak azt kéri, a mihez szentséges jussát még az Isten sem tagadhatja el: akkor a magyar nemzet királyától csak oltár előtt való imádságot követel. Ámde akkor egy sehonnai bitang ne akadályozza meg azt, hogy az Isten oltára előtt magyar nyelven áldozatot mutathassunk be. S ha bár beszédünk kemény — de Széchenyivel megjegyezhetjük, hogy: a nemzetnyomoritó emberek felől narancsvirág illatot terjesztőleg nem lehet beszélni.

Az ipartestületi [illegible] megsemmisitése.

Kolozsvár, márc. 30.

A mult évben, az iparosok között meglehetősen erős harc dult. Az ipartestület régi és kipróbált vezetői ellen felvonult az u. n. »*kisiparos-párt*«, mely tetszetős jelző alatt csopórtosultak az iparosok elégedetlen elemei, akik ugy vélték, hogy a kisiparospárt most már örök időkre felsegiti a kolozsvári iparosságot és mivel ezt hitte az iparosok könnyebben befolyásolható és vezethető része: ennélfogva kibuktatták azokat, kik évek során át az ipartestületben a köz érdekében munkálkodtak. Azóta majdnem egy esztendő mullott el és bizony az iparosok ügye ma még talán rosszabbul áll, mint azelőtt. A »kisiparosok« választottjai benn ültek és ülnek ugyan az ipartestület elöljárói székében: de még ha képesek lettek volna is valami eredményesebb munkára, azt is megbénitotta az elöljárók kebelében kiütött egyenetlenség.

Az egymás közötti differenciáknak hire természetesen eljutott azokhoz, kik ezt az elöljáróságot tisztségükbe beültették. Ennélfogva a legnagyobb megnyugvást és megelégedést fogja kelteni az iparosság körében ama tény, hogy a *tavács, mint II od foku iparhatóság*, e hó 27-én tartott ülésében hozott határozatával, **a m. év junius hó 18-án megejtett ipartestületi választásokat megsemmisitette.**

A tanács határozatáról a következőket jelenthetjük: A megsemmisités indokául, több kisebb szabálytalanságok mellett, mint nevezetesebbet felemlitjük, *hogy az elnök és egyik számvizsgáló bizottsági tagra* nézve megállapittatott, hogy azok **szavazati jogosultsággal sem birtak,** annál kevésbé lehettek megválaszthatók. Ugyszintén 8—14 megválasztott elöljárósági rendes- és póttagról is kiderült, hogy **választói jogosultsággal nem birtak,** ennélfogva szintén nem voltak megválaszthatók. Szabályellenes cselekedet volt továbbá, hogy a segédtitkárt a közgyülési jegyzőkönyv vezetésétől eltiltották és egy sem választói, sem tanácskozási joggal nem biró tagra bizták annak vezetését.

A közgyülés jegyzőkönyvét nem a helyszinén, hanem csak napok mulva készitették el és hitelesitették.

Leszavaztatott továbbá vagy hat egyén, két izben és 150 olyan szavazat is elfogadtatott, kik egyáltalában nem ipartestületi tagok.

A megsemmisitésre vonatkozó végzés, most az elsőfoku iparhatóságnál van, ahonnét ugy a felebbezőknek, mint az ipartestületnek kézbesiteni fogják.

Az uj választás előkészitése, valamint az ipartestület ügyeinek tovább vezetése, egy kiküldendő bizottság feladata lesz, mely a hatósági biztos vezetésével működik.

Az uj választást a törvények és szabályok értelmében 30 nap mulva meg kell tartani.

Addig is azonban, mig ez bekövetkezik, az iparosok érdekében kivánatos, hogy ez ügy *minden hivatlan és idegen befolyástól menten* végre kedvező és az iparosok javára szolgáló megoldást nyerjen.

Országgyülés.

— Fővárosi tudósitónktól. —

Budapest, március 30.

A Ház folyósóján ma élénk hangulat uralkodott. Mind a három frakció iparkodott magának hiveket szerezni, de a legtöbb hive ugylátszik azoknak van és ezeknek élén Barabás Béla áll, a kik semmiféle engedményt nem akarnak tenni. Holnap este a függetlenségi pártban értekezlet lesz, de hogy már ezen az értekezleten dönteni fognak e magatartásukon, alig hihető. Valószinüleg csak Husvét után fognak e tekintetben állást foglalni, a husvéti szünet alatt pedig felhasználják az alkalmat, hogy a vidéken e dologban választóikkal értekezzenek.

A képviselőház ülése.

Elnök: Apponyi Albert gróf.

Több kisebb jelentőségü iromány beterjesztése után

Lukács László pénzügyminiszter: Törvényjavaslatot terjeszt be az 1903. év első négy hónapjában viselendő közterhekről és fedezendő állami kiadásokról szóló 1902. évi XXIV. t.-c. hatályának az 1903. évi augusztus hó végeig való kiterjesztéséről. (Helyeslés a jobboldalon, zajos ellentmondások a szélsőbalon.)

Nessi Pál: Abból ugyan semmi sem lesz.

Kubik Béla: Nem adjuk meg!

Elnök: Következik a napirend az **ujoncjavaslatok** folytatólagos tárgyalása.

Lengyel Zoltán: A javaslatot nem fogadja el, mert az a hadsereg nem a miénk, annak egy fillért sem szavaz meg. (Helyeslés a szélsőbalon.) Az ellenzéknek küzdelme egészen jogos, látja ezt a nemzet is és a többség nem veszi észre, hogy a nemzet a függetlenségi párt mellé állott. És mit csinál a kormány azokkal szemben, kik a nemzet jogaiért küzdenek? Letiportatja rendőrségével, a hazafias ifjuság vezetőit a legszélsőbb határig terrorizálja, nem átalják még királysértési pörbe is belekeverni őket elhangzott beszédeikért. Nos hát hogy lássa a képviselőház minő hazafias érzés buzog ama ifjak szivében, kikre királysértést akarnak ráfogni, felolvas[illegible] néhány beszédet. [illegible] Dacára mindezeknek, a függetlenségi párt küzdeni fog a nemzet jogaiért itt a parlamentben, mint képviselők és küzdeni fognak künt az utcán, mint állampolgárok. (Ugy van! a szélsőbalon.) Az nem alkotmányosság, amit Széll Kálmán évek óta folytat itt. Egy előkelő orosz ember tanulmányozni jött a mult években a magyar parlamentet. És mikor hzament referálni arról, hogy mit hallott, látott, azt mondotta, hogy ezek után nem akar többé politizálni.

Jól van az ugy, amint meg van. Igen, mert belátta azt, hogy hiszen nálunk is ugy van, mint a cár birodalmában itt is az lesz, a mit a császár akar. De a kisebbség küzdelme a nemzeti lelkiismeret ébredés, mely most utban van, meg fogja teremteni az igazi alkotmányosságot. (Ugy tetszés a szélsőbalon.) Az ex lex-el ijesztenek bennünket? Nem félünk tőle. Hiszen ex lex van mar nálunk 1526. óta. Rosszabb állapot már ugy sem következhetik be. A mai állapot illusztrálására egy kis példát hoz fel a természetből. Tyáron a legyeknek cukrot hintenek a légy, rárepül, majd mikor megijesztik felrepül bekerül a légyfogóba, amelyben ecet van. Igy járt Széll Kálmán is. A cukorról most felrepült, be a légyfogóba, nyugodjon hát bele, hogy a cukor után jön az ecet. (Zajos tetszés.) A mai rendszert korbásolja ezután, melynek véget kell vetni már. Paktumokkal, csalafinasággal nem lehet a nemzet javára működni. (Helyeslés a szélsőbalon.) Hiszen a zágrábi zavargásokat is Bécsből intézték. Hasonló ez az 48-iki bécsi szlávpolitikához. (Ugy van! a szélsőbalon.) A miniszterelnök azt mondoa interpellációs válaszában, hogy zavargások itt is, ott is vannak. Hát hogy lehet a fővárosi tüntetéseket zavargásoknak nevezni, amikor azok a legszentebb nemzeti jogok kivivására irányulnak. (Zajos helyeslés a szélsőbalon.) A horvát zavargásokat nem szabad a mi mozgalmunkhoz hasonlani. A horvátok mindent elkövetnek mi ellenünk. (Ugy van! a szélsőbalon.)

Gabányi Miklós: Jó lesz ezt meghallgatni odaát.

Endrey Gyula: Ki hallgassa, mikor nincs senki.

Lengyel Zoltán: kéri a Házat megszámláltatni, mert az a gyanuja, hogy határozatképtelen.

Elnök: Elrendeli a megszámlált.

Jegyzők: Megszámlálják a jelenlevőket.

Elnök: Jelenti, hogy 48 képviselő van jelen s igy a Ház határozatképes. Felkéri a szónokot folytassa beszédét.

Lengyel Zoltán: A miniszterelnök csak nem hiszi, hogy a beterjesztett javaslatokat egy év alatt keresztül visz. Ugyalolta, hogy a minisztertanácsba magával hozta Fejérváry Géza kétségbe vonta annak hetőségét.

Széll Kálmán: Nem áll.

Lengyel Zoltán: Persze a miniszterelnök letagadja.

Széll Kálmán: Ugy látom, hogy itt már mindent lehet mondani.

Lengyel Zoltán: És ennek dára mégis beterjesztették a javaslatokat.

Széll Kálmán: Egy betü semmisz abból.

Lengyel Zoltán: Azt mondta a miniszterelnök, hogy Szent-István napig türelemmel fogja nézni az obstrukciót, nát akkor elvárhat itéletnapig is. Azt mondta a miniszterelnök, hogy a kiegyezés nekünk is jó, az osztrákoknak is jó, ez sem áll, mert nekünk sem jó, az osztrákoknak sem jó. Az idő rövidsége miatt nem fogja tudni mindazt előadni, a mit akar, ezért határozati javaslatot nyujt be, hogy biztosithassa magának a felszólalást.

Gabányi: Nagyon örvendünk, helyes.

Lengyel Zoltán: Határozati javaslata az, utasitassék a pénzügyminiszter, terjesszen be kimutatást arról, micsoda jövedelmekből akarják fedezni az ujonczlétszámemelést. (Zajes helyeslés a szélsőbalon.)

Gabányi Miklós: Ez a 64-ik határozati javaslat.

Lengyel Zoltán: A hadsereggel ugy vagyunk, hogy más államok rendelkeznek velük, ámde nálunk a hadsereg rendelkezik mi velüuk. (Ugy van! a szélsőbalon.) Ezután a hadsereg birálatára tér át. Véleménye szerint a hadsereget nálunk csak dinasztikus politikára használják. Egyrészben külügyeknek eszköze az, nem magyar és nem magyar érdekeket szolgál. Hiszen a honvédség sem tesz esküt a magyar alkotmányra. (A jobboldalon egy csoportban beszélgetnek a képviselők nagy derültséggel.) Talán tetszik ez a dolog önöknek, hogy ugy mosolyognak.

Ballagi Géza: Hagyjon nekem békét. Nem elég, hogy meghallgatom? (Derültség.)

Lengyel Zoltán: A katonaság kiképzéséről beszél ezután, odakonkludálva, hogy az nem jó.

Gabányi Miklós: Az a szerencse, hogy háboru nem lesz.

Lengyel Zoltán folytatva beszédét, teljesen végig beszélte az ülést.

Esküdtszéki tárgyalások.

Kolozsvár, márc. 30.

Két sajtóügyben itélkezett tegnap az esküdtszék. Mindkét esetben olyan emberek állottak az esküdszék előtt izgatás, illetőleg rágalmazással vádolva, a kik értelmiségüknél fogva képtelenek voltak a cikkek megirására.

(**A Tribuna pöre.**) *Mohán* György a „Tribuna“ cimü oláh lap, betüszedő felelős szerkesztője volt az első vádlott. Hogy Mohán képtelen egy cikk megirására — az kiviláglott előző sajtópereiből.

A tárgyalást különben csak 9 órakor lehetett megkezdeni, mert védője *Manu* Cassius dr. beteg volt. Végre sikerült dr. *Tauber* Farkast, ki tolmács lett volna, védőül megnyerni s igy a tárgyalást *Popovits* h. telekkönyvvezető tolmácsolásával megtartották. Az inkriminált közlemény a „Tribuna“ egyik vezércikke, melyben a kormányt és a *kolozsvári esküdtszéket* támadják „Corda te intende“ (A hur feszül) cimen a „Cartea de Aur“ és „Foia Poporului“ cimü könyvek szerzőinek elitéléséért.

A tárgyalás után, melynek folyamán semmi lényeges mozzanat nem merült fel az esküdtek marasztaló verdiktje alapján a biróság meghozta itéletét, mely szerint *Mohán* György izgatásért 1 havi államfogházra és 500 korona pénzbüntetésre itéltetett és elmarasztaltatott azonfelül a perköltségek viselésében is.

Végül még *Jeney* Aladár kir. alügyész tett az elitélt összbüntetésére nézve inditványt.

(**A rendőrség sajtópere.**) Déli 12 órakor került a sor, a rendőrség által *Zitter* Izrael ellen sajtó utján elkövetett rágalmazás miatt inditott ügyének tárgyalására.

Zitter a mult év decemberében kérte a rendőrséget, hogy mivel beteg, szállittassa a kórházba. A Karolina-kórházban hely nem volt és igy onnan elutasitották. Erre kérte a rendőrséget, hogy adjanak neki Budapestre kényszer-utlevelet, mert ott tud magán segiteni. Ez azonban lehetetlen volt, mert Zitter Izrael romániai jassyi illetőségü és igy a törvény értelmében csak oda lehetett volna toloncolni.

Ezt hivatalból meg is kellett tenni. A mig a toloncozási eljárást megkezdették — Zittrert elhelyezték a dolgozóházba, a hol állitása szerint *éheztették és megverték*. Mikor azután a kapitány elé került, délután, attól való féltében, *hogy ujból bántalmazzák* — a rendőrségtől megszökött.

Zittler a maga igazát máshol meg nem találván, egy volt pincér ismerőse által sérelmeit irásba foglaltatta és a „Kolozsvári Friss Ujság“ mult évi 350. számában „Nyilttér«-ben közzétette.

Februárban ujra jelentkezett a rendőrségen és kérte eltoloncolását. A rendőrség, a mely időközben sajtópert inditott, értesitette a vizsgálóbirót, a ki vizsgálati fogságba helyezte.

Ez a története a tegnap tárgyalás alá került ügynek.

A tárgyalást az elnök megnyitván, az etküdtszéket alakitotta meg. Az esküdtszék — a közvádló: Jeney Aladár és a vádlott védője: dr. Hunvald Lajos visszavetései után következőleg alakult meg: Rendes esküdtek: Császár Dávid, Németh István, Bosa Miklós, Magyarósy Gyula bankhivatalnok, Magyarósy Gyula kereskedő, Schlauf Győző, dr. Bernáth Albert, Major Sándor, Beteg László, Borbély Béla, Viktor Gyula, ifj. Fekete János; póteskü dtek: Szaku Lukács, Seprődi János.

Az inkriminált cikk felolvasása után vádlott ismétli a fent előadottakat. Nem érzi magát bünösnek.

A bizonyitási eljárás során dr. *Kossa* Elemér, *Bordás* József, *Kis Gazda* János, *Gergely* Imre rendőr-tanuk egymásnak jellemzően *ellentmondó* vallomásaikban igyekeznek a rendőrség igazát bizonyitani.

A tanuk *ellentmondó* vallomásai alapján a biróság csupán dr. Kossa Elemér és Gergely Imre tanukat esketi meg.

A bizonyitási eljárás befejezte után az ügyész felteszi a kérdést, hogy bünös-e Zittrer Izrael rágalmazásban. A biróság az ügyész kérdésében foglalt „tény“ szót „tények“-re változtatván, dr. Hunwald Lajos védő semmiségi panaszt jelentett be.

Ezután *Jeney* Aladár tartotta meg vádbeszédét, kérve a vádlott megbüntetését.

Dr. *Hunwald* Lajos védő nagyszabásu és mély philosophiai vonatkozásokban gazdag védőbeszédet mondott. Hangsulyozza, hogy a vádlottnak igaza volt, mikor azt mondta, hogy ő egyedül van a többi sok ellenségével szemben. Hiszen ő betegen, gyógyulást keresve fordult bizalommal a város rendőrségéhez — máshová hogy is fordulhatott volna — s ott bántalmakat, jogtalanságot szenvedett. Nem kell fantázia kiszinezni a vádlott lelkiállapotát ilyen körülmények között. Mint idegen kerül ide s ott a hol védelmet és pártfogást kellene találnia — az ő korlátolt felfogása szerint csak jogsértéseket nyert, a keresett támasz helyett. Allitásai különben is bé vannak igazolva a rendőrség nem sikerült »mosakodása« által. Mert Bordás vallomásában a biztatásról tett nyilatkozatot mindenki kellő értékére szállithatja le, kiismeri *a rendőrségnél divatos biztatási módot*. Az esküdtek nem mondhatják nyugodt lelkiismerettel bünösnek a vádlottat, mert a „*tények*“-ről szól, mig az inkriminált közleményt csak „*tényt*“ emlit. Kéri a vádlott felmentését, mert annak egyetlen büne, hogy beteg s a második — ha elitélik — hogy balszerencséje *Kolozsvárra* hozta.

Az ügyész replikája után a biróság a feltett kérdésben a „tények“ szót „tény“-re javittatta, az esküdtek visszavonultak verdiktre, mely *felmentő* volt, minek alapján Zittrert a biróság is felmentette és elrendelte az azonnali *szabadlábra helyezését*. Dr. Hunwald védő a semmiségi panaszt visszavonta. — Zittrert szerencsétlenségére a rendőrség már előbb kitiltotta a városból, igy kiszabadulása után elfogják toloncolni.

Előfizetési felhivás.

Az évnegyed közeledtével, azokhoz fordulunk, honnan mi immár ötödik esztendeje az erőt, a támogatást kapjuk: Erdély hazafias közönségéhez.

Programmot szokás ilyenkor adni, a nagyhangu igéretek sem igen maradnak el: mi mindezt kifejezzük néhány szóban. M[illegible] törekvés, min[illegible] A [illegible]nős a közre, ezeken a hasábokon támogatóra talál.

De viszont: minden, mi ezzel ellentétben van, szemben talál bennünket. Becsületes meggyőződéssel, igaz és nyilt fegyverekkel küzdünk e nemzet függetlenségéért és azokért az elvekért, melyek az országos függetlenségi és 48-as Kossuth-párt kezeibe vannak letéve.

Többet talán nem is kellene mondanunk. Öt esztendő, kicsi idő egy emberéletben, de egy lap életében elég arra, hogy tanuságot tegyen komoly törekvéseiről és igazságairól.

Az »Ujság« erre törekedett mindig és ebben rejlett az ereje. De, hogy előbbre haladhasson a cél felé: a hazafias közönséghez fordulunk ezután is támogatásért.

Kérjük a közönség szeretetét, pártfogását ezutánra is, hogy még nagyobb erővel szolgálhassuk a köz javát és érdekét.

Hazafias tisztelettel

Az „Ujság“ kiadóhivatala.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy hóra	**2 korona**
Negyed évre	**6 „**
Félévre	**12 „**

»UJSÁG«
szerkesztősége és kiadóhivatala
Kolozsvárt, Egyetem-utca.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet egy éve.

Kolozsvár, március 30.

Ily cimen adta ki az »E. G. E.« mult 1902. évi működéséről szóló jelentését. Az évi jelentés az egylethez méltó terjedelmes és tartalmas könyv.

Elején szakavatott tollal és alapos tájékozottsággal vázolja az elmult év általános gazdasági viszonyait. A mult évi termés adatait, az Ausztriával való kiegyezés kérdését, az időjárást stb. mind megörökiti e jelentés a jövő számára.

Majd, a következő fejezetben, az egylet egy évi működéséről szól nagy részletességgel. A lefolyt évben is számos uj közcélu akciót inditott az E. G. E. — Állandó intézményei is sikeresen teljesitették feladataikat.

A szakismeretek terjesztéséről szól első sorban az évi jelentés. Ez képezi egyik elsőfontosságu célját az egyletnek. Ismerteti az „Erdélyi Gazda“ hivatalos lap egy évi szép pályafutását. Nevezetesebb cikkeit. A lap ma az egylet legerősebb eszköze üdvös céljainak elérésére.

Ismerteti az egylet kebelében fennálló irodalmi szakosztály könyvkiadó vállalatának mult évi működését. — A szakosztály gazdasági munkákat ad ki minden évben s eddig megjelent füzetei pár százezer példányban forognak közkézen.

Rendezett az E. G. E. az elmult évben is szakelőadásokat külön az intelligensebb és külön a kisebb gazdák számára.

Mezőgazdasági házipénztári tanfolyamokat tartott számos községben, téli foglalkozást és kenyeret adva ujra egy pár száz falusi szegény földmives embernek.

Lóhermagtisztitó raktára utján a hazarész legtöbb birtokosa tiszta vetőmaghoz jutott.

Megalkotta az egylet — védnöksége és ellenőrzése mellett — az Erdélyi Kereskedelmi Társaságot, melynek hivatása a gazdaközönséget minden szükséglete beszerzésénél és terménye eladásánál — támogatni. Az uj intézmény máris általános népszerüségnek örvend és segélyével a gazdaközönség igen sok előnyben részesül.

Részt vett igen becses és bő adatok gyüjtésével és szakvéleményeivel — a székely akcióban is.

Az erdélyi lótenyésztés, vasuti szállitási kedvezmények, cukoripar, árpa és komlótermelés és még sok más közérdekü, fontos ügyben memorandumokat szerkesztett és terjesztett az illetékes miniszterek elé.

Számos és nagyösszegü anyagi áldozatot is hozott az egylet — különféle dijak, jutalmak és segélyezések alakjában.

Megjelent és részt vett más egyletek és intézmények munkásságában is — számos esetben.

A miniszteriumokkal folytatott levelezések, ügydarabok száma 92 volt.

Az egylet pénztári forgalma 1902-ben 39.554 korona 02 fillért tett ki. Vagyona: 282.753 kor. 94 fill.

Az évkönyv függelékét képezik: Éber Ernőnek »A magyar Agrárpolitika körvonalai« és dr. Rigler Gusztávnak »A bakteriumok szerepe a mezőgazdaságban« cimü tartalmas és érdekes felolvasásaik. Az egylet tagjainak névsora, számadásai és összes jegyzőkönyvei.

A jelentés az egylet nagyérdemü elnökének Cs. Szabó Józsefnek 25 éves elnöki jubileumáról is megemlékezik.

Az egylet működésén — a mint e tartalmas jelentésből kiviláglik — meg is látszik a helyes, jó és ügyes vezetés.

Az egylet közgyülése április 5-én délelőtt lesz.

UJDONSÁGOK.

Kolozsvár, március 31.

— Vidéki előfizetőinket kérjük, sziveskedjenek az április—juniusi negyedre szóló előfizetési dijakat beküldeni, hogy az »Ujság« széttküldésében fennakadás ne történjék.

— (**Szakosztályi ülés.**) Csekély érdeklődés mellett nyitotta meg tegnap d. u. fél 4 órakor Szvacsina Géza polgármester a törvényhatósági bizottság szakosztályi ülését. Első sorban, a mai közgyülés napirendje került tárgyalásra, melyen elhatározták, hogy az állami gyermek menhely részére, a szakközegek közbenjöttével kiválasztott és a Rákóczy-uton lévő Friedl-örökösök tulajdonát képező telek megvásárlását — mint a mely legolcsóbb és a célra legmegfelelőbb — fogják a közgyülésnek megvételre ajánlani.

Ezután Rosenfeld József és Kauntz Jenő fogyasztási adóbérlők kérése került tárgyalásra. Nevezettek kérik a közgyülést, hogy forduljon a pénzügyminiszterhez, a bérletnek még egy évre — tehát az eredetileg megállapitott időig — való meghosszabitása iránt. A szakosztályok méltányolva a bérlők által felhozott argumentnmokat, ily értelemben tesznek javaslatot a közgyülésnek. Néhány apróbb ügy letárgyalása után a szakosztály tárgysorozatát befejezték.

— (**A betegsegélyző pénztár közgyülése.**) Ily cimü hirünkre vonatkozólag *Tussai* Gábor alkapitánytól a következő nyilatkozatot kaptuk:

Tisztelt Szerkesztő Ur! Becses lapja mai számának hirrovatából értesültem a helybeli kerületi betegsegélyző pénztár mult évi jelentésének reám vonatkozó tételeiről, melyekre egész tárgyilagosan csak annyit jegyzek meg, hogy a pénztár alakitásakor alelnökké választattam ugyan, főként azért, hogy az alakulással és a működés megkezdésével járó nehézségeket közvetlen közreműködésemmel megkönnyebbitsem, *de szereplésem arra szoritkozott, hogy az igazgatósági gyüléseken résztvettem s a törvény és az alapszabályok alkalmazása körül a szükséges utbaigazitásokat megadtam. Egyebekben a pénztár beléléte vezetését teljesen az akkori elnök intézte s a részletekbe egyáltalán nem folytam be.* Állásomat pedig csak addig tartottam meg, mig a Nmlgu m. kir. kereskedelmi miniszter ur 73138—898. sz. körrendeletében általában az egész országra szóló hatályval kimondotta, hogy hatósági tisztviselők a segélypénztáraknál tiszti állásokat nem tölthetnek be. Ebből látható, hogy a rendelet nem egyenesen ellenem irányult, hanem általában intézkedett s hogy a tényleges működésem alatt élvezett javadalmazás megtéritésére jogosan nem is voltam kötelezhető, mert a rendelet erre nem terjedt ki. A mi szabálytalanság a pénzkezelés körül felmerült, azért a volt elnök vállalta a felelősséget s a hiányt meg is téritette. Kolozsvár, 1903. március 30-án. Tisztelettel: *Tussai* Gábor, alkapitány.

— (**A második Bánffy-hangverseny** jövő hó 3-ikán, pénteken este lesz, ugyancsak a Redout nagytermében. E hangverseny iránt még nagyobb érdeklődés mutatkozik, mit erősen növel *H. Serédy* Sarolta urnőnek, Kolozsvár egykori kedvelt primadonnájának közreműködése, ki már meg is küldötte a rendezőségnek ama dalok jegyzékét, melyeket ez alkalomra kiválasztott. A művésznőt *Farkas* Ödönné fogja zongorán kisérni s az előadandó dalok a következők: 1. „Ibolyadal.“ 2. „Volt nekem egy szép szeretőm....“ 3. „Csicsergő madárkám, nem láttad....“ 4. „A piros alma.“

— (**Házasságok.**) Balázs Gyula a keresk. és iparkamara jegyzője tegnap délelőtt kötött házasságot az anyakönyvi hivatalnál Pozsoni Juliska kisasszonynyal, néhai dr. Pozsoni Antal orvos leányával. Az esküvőnél Merza Lajos kir.

Iskola Alapítvány – Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală – BCU Cluj-Napoca

tanácsos és dr. Gámán József iparkamarai h. titkár szerepeltek tanukul. — Felméri István bánffyhunyadi polg. isk. tanár vasárnap, f. hó 29-én esküdött örök hűséget Szabó Lajos alsó-járai földbirtokos leányának, Gizellának, a b.-hunyadi áll. felső leányiskola tanitónőjének. Tanuk voltak: Ferenczy Jenő főszolgabiró és Felméri Albert kolozsvári tanár. Az egyházi kötést az ottani unitárius lelkész végezte. Az esküvőt kedélyes lakoma követte az örömszülők házánál.

— (**Ugron birtokát elárverezték.**) Pénteken került dobra Ugron Gábor almakereki birtoka. A 450 ezer koronára becsült birtokot 320 ezer koronáért vette meg az »Almakeréki takarék és előleg-egylet« s igy a hitelezők közül egyedül a Pesti Hazai Takarékpénztár 300 ezer koronás követelése nyert kielégitést. Utolsó pillanatig ugy remélték, hogy a kormány veszi meg a birtokot, melyet parcellázva bérbe ad ki az ottlakó székelységnek. A kormány azonban fülét sem mozgatta s igy közvetve — mint mondják — a nagyszebeni általános takarékpénztár lett a birtok tulajdonosa, mely állitólag szász telepitési célokra akarja azt felhasználni.

— (**A Vörös-Kereszt Egylet hangverseny e.**) Az a nagyszabásu hangverseny, a melyet a Vörös-Kereszt Egylet szombaton a szinházban rendez, egy ujabb érdekes ponttal bővült. Sikerült a rendezőségnek báró *Bornemissza* Elemérné, *Szilvássy* Carola urnőt egy magánjelenet előadására megnyerni. A részletes programmot legközelebb összeállitja a rendezőség.

— (**A honi ipar pártolása.**) Az Emke igazgató-választmánya Deák Lajos, marosvásárhelyi kir. tanfelügyelő inditványára beadványban kérte a vallás és közoktatásügyi miniszterT, hogy a tanitónőket kisebb szükségleteik kielégitésére szolgáló iparcikkek készitésére a képezdékben oktassák ki, mert ezáltal is jelentékeny összeg lenne megmenthető, a mennyiben a tanitónők az ilyen kisebb iparcikkeket a segélyükre álló honi anyagból maguk elkészithetnék s igy az erre forditott tekintélyes összegek egyrésze nem kerülne ezentul külföldre.

— (**A vasárnapi izr. hitközség elnökválasztásához.**) Lapunk tegnapi számában, tollhiba folytán. dr. *Weisz* József ügyvédet tettük meg az izr. hitközség ujonnan megválasztott elnökévé, minek helyreigazitásául közöljük, hogy az uj elnök dr. *Weisz* Miksa ügyvéd és bankigazgató lett.

— (**Ujabb indemnitás.**) *Express tudósitás.* Mint országgyülési tudósitásunkban olvasható, Lukács László pénzügyminiszter ma terjesztette be a kormány javaslatát az indemnitás ujabb meghosszabbitásáról. Itt adjuk szószerint a javaslatot:

Törvényjavaslat az 1903. év első négy hónapjában viselendő közterhekről és fedezendő állami kiadásokról szóló 1902. évi XXIV. törvénycikk hatályának az 1903. évi augusztus hó végéig való kiterjesztéséről. 1. §. Az 1903. év első négy hónapjában viselendő közterhekről fedezendő állami kiadásokról szóló 1902. évi XXIV. törvénycikk hatálya az 1903. évi augusztus végéig kiterjesztik. Ez a törvény az 1903. évi május hó 1-ső napján lép életbe; érvénye az 1903. évi állami költségvetésről szóló törvény kihirdetése napján megszünik. 2. §. Jelen törvény végrehajtásával a pénzügyminiszter bizatik meg. Budapest, 1903. évi március hó 20-án *Lukács László* m. kir. pénzügyminiszter.

— (**Közgyülés.**) A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara április hó 3-án délután 4 órakor közgyülést tart.

— (**Arcképleleplezési ünnepély.**) A szamosujvári Iparos-egylet fényes ünnepséget rendezett e hó 29-én. Ekkor helyezték el az egylet olvasótermében Esztegár Gergely főgimnáziumi hittanárnak, mint az egylet megalapitójának és elnökének olajfestményü arcképét. Az egylet helyisége már kora délután megtelt közönséggel, kik között ott láttuk a város előkelőségeit. Fél 4 órakor nyitotta meg Esztegár Gergely elnök a diszközgyülést és két hitelesitő tag kijelölése után Papp József jegyző olvasta fel szépen megszerkesztett jelentését az 1902. évről. Azután a mult évi zárszámadást hagyták jóvá. Ezzel a rendes tárgysorozat véget érvén, az ünnepség vette kezdetét Tatár Lukács népzenekarának nyitányával. Egyleti alelnök Gebhárdt Károly tartotta meg beszédét és méltatva az elnök érdemeit, átadta az arcképet az egyletnek. Esztegár Gergely elnök tartalmas beszédében fejtegette a munka nemesitő hatását és végül köszönetet mondott a megnem érdemelt megtiszteltetésért. Bangárth Konrád »Egyletünk oszlopához« c. költeményt szavalta el. Pojbák Margit magyar népdalokat énekelt, Berán János karnagy harmónium kisérete mellett. A szép tiszta hangu énekesnőt többször megtapsolták. Benel Antal szolgabiró a szocializmus kártékony hatásáról beszélt oly hévvel és lelkesültséggel, hogy beszédét a zugó éljenzés többször félbeszakitotta. Mascagni Cavateria Rusticana cimü darabot Gyenge Aladár játszotta el hegedün szép sikerrel, harmónium kiséret mellett. A fénypontot Murádiu Terka remek szavalata képezte, ki Felszeghy Dezsőnek „A fejedelem“ cimü költeményét adta elő. Az érzéssel előadott szavalatot a közönség sok tapssal jutalmazta meg. — Schiffer Adolf Gabányinak „Egy kedves ember“ cimü monologjának kedélyes előadásával szerzett jóleső derültséget. Elnök záróbeszéde után a népzenekar Rákóczy-indulója mellett oszlott szét a nagyközönség, magával vive azt a meggyőződést, hogy az iparos egylet igenis egy nélkülözhetetlen intézmény volt Szamosujvár városában. Este nagyszabásu bankett volt, melyen **száz huszan** vettek részt. — A tosztok sorát Gebhárdt Károly egyleti alelnök kezdte meg, poharát emelve Esztegár Gergely elnökre. Ugyancsak az ünnepeltet éltették Tódorfi polgármester, Duha városi tanácsos, dr. Gopcsa főorvos, Dömötör tanár, Benel szolgabiró. Dr. Mártonfi főgimn. igazgató az iparos osztályt köszöntötte fel, kérve őket, hogy a cél elérésére elnökükkel együtt munkálkodjanak. Esztegár Gergely, az ünnepelt elnök megköszönve a szeretetnek ezt az impozáns, de szerinte meg nem érdemelt megnyilatkozását, a megjelenteket éltette, lelkesitve őket a közös küzdelemre. Az iparososztályból is számosan mondtak pohárköszöntőt az ünnepelt elnökre. (**B.**)

— (**Torda város polgármesterének lemondása.**) Torda város érdemes polgármestere: *Velits* Ödön lemondott állásáról, a melyet hosszu időn át kiválóan töltött be. Velits a tordai képviselőtestület márc. 24-iki ülésén jelentette be lemondását és azt a képviselők minden kérése daczára fenntartotta. A képviselőtestület végre is ugy döntött, hogy Velits május 15-ig maradjon állásában s akkor vonuljon csak vissza. A polgármester lemondása okául megrongált egészségi állapotát hozta fel.

— (**A kajántói gyilkossághoz.**) Tegnap folytatta a rendőrség a kajántói gyilkosság ügyében a kihallgatásokat. Kihallgatták *Bugyán* J.-né, *Bugyán* T.-né és *Ilie* Juon tanukat, kik *Ferencz* János tettes tagadásával szemben a legapróbb részletekig megvilágitották a büntettet. Vallomásaik a vasárnap délután előadottakat megerősitik, sőt némileg bővitik is, a mennyiben Ferencz Jánosnál a *szándékosságot* és *izgágaságot* igazolják. A tényállást e vallomások annyiban egészitik ki, hogy Ferencz Jánosra rábizonyitották, miszerint *Magyari* Jánost botjával többször megütötte és mikor látta, hogy ütései eredménytelenek maradtak, mivel Magyari azokat felfogta — *egy nagyobb botot vett elő és azzal főbe ütötte.* Magyari az ütésre azonnal *szörnyet halt. A* tanuk vallomása szerint Ferencz János kajántón rettegett verekedő. A tettes a vallomásokkal szemben állandóan tagad. Hangoztatja, hogy be volt rugva s nem tudja, mit csinált.

— (**Verekedés a Magyar-utcában.**) Régóta rendőri megfigyelés alatt áll a Magyar-utca külső része az ott napirenden levő verekedések és utonállások miatt. Tegnap este is éppen arrajárt egy rendőrőrjárattal Philippi Gyula rendőrbiztos, mikor jelentette neki Mihálszki Károly szobafestő, hogy egy nagyobb csapat vár reá egy pár lépéssel odább és megakarja verni. A rendőrbiztos Mihálszkit bátoritotta, hogy menjen csak előre, mert ő nyomon követi. Alig ment egy pár lépéssel odébb, mikor, mielőtt a rendőrcsapat odaért volna a koromsötét utcában, egy csapat megtámadta. Nehány botütést mértek fejére, sőt az őt követő rendőröknek is kijutott az ütésekből. A 16-os rendőrnek a kalapját is összetörték. A rendőrök a sötétben tehetetlenek voltak a támadókkal szemben és ütéseik elől csak kardjaikkal tudtak védekezni. A csapat tagjainak nevét egy véletlenül elcsipett társuk adta be. A rendőri megállapitás szerint a támadók: Strausz András müszerész, Pakulár Miklós, többször büntetett festőinas, Kronstaedter Frigyes kályhás és Pap János.

— (**Elejtett hulla.**) Szászrégenben 27-én temették el Urbán József jómódu iparost. Koporsóját, mikor a sirgödörben már majdnem félig leeresztették a koporsó leesvén, a hulla belőle kicsuszott és összeroncsolódott. A jelenlevők nagyrésze elfutott a visszataszitó látványra, az ott maradt rész azonban ujra koporsóba tette a hullát és eltemette.

— (**Politizáló főhercegnő.**) Fülöp orleánsi herceg neje, Mária Dorottya főhercegnő, a ki tudvalevőleg József főherceg lánya, már többször adott politikai nézeteinek szabad kifejezést. A Bourbon-Orleans ház hivei ugyanis benne a jövendő franczia királynét látják és Mária Dorottya főhercegnő is szivesen venné, ha ezek az álmok teljesednének. A franciaországi kulturharc most ismét alkalmat szolgáltatott a főhercegnőnek, hogy magát és férjét a hiveknek emlékezetébe idézze. Mint Párisból táviratozzák, egyik barátjához levelet intézett, mely nem egyéb, mint halk hadüzenet. A levél egyrésze igy hangzik:

Megbeszélésünket, melyek annyi vigaszt és bátoritást öntöttek belém, nem fogom elfelejteni. Ismeri érzelmeimet és egyedüli vágyamat: Drága hercegemnek segiteni Franciaország megmentésénél. Az ő és én szivemet is fájdalmasan érintette hazánk szerencsétlensége és az a törekvés, hogy megfosszák keresztény jellegétől. Óh, imádkozom Istenhez lelkem mélyéből, hogy Franciaországnak adja vissza egykori dicsőségét és egykori hitét és kérem önt, hogy fohászait egyesitse az enyéimmel! Nagyrabecsüléséről biztositja: Mária.

— (**Szerencsés számok.**) (*Express tudósitás.*) Az osztálysorsjáték tegnapi húzásánál a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki:

400.000 koronát nyert: 29033.
23.000 koronát nyert: 20093.
10.000 koronát nyert: 46135.
5000 koronát nyert: 79491.
2000 koronát nyertek: 10611 12596 14027 17758 19410 28730 32817 40228 43816 45028 47382 47987 48361 54131 53925 58027 60648 69522 75405 76727 85937 90445 92785 93908 10832.
1000 koronát nyertek: 1088 6984 12740 19478 21927 24817 57991 29290 31110 31996 35837 36566 37399 37641 40347 42749 47107 47116 54969 56944 57321 57379 62386 67332 68743 70599 71407 75246 79410 80540 82320 83965 84322 88064 89541 97256 98447 101400 101859 106497 107888 107492.
500 koronát nyertek: 1880 1618 2215 4927 5492 9602 9822 11226 12550 14343 14866 15042 15660 21340 22918 22958 23907 27129 27326 27638 28845 29385 29571 30589 31960 35087 35591 38066 38086 38508 39871 40670 42635 42984 43538 44806 44924 45277 45354 46401 46672 47769 48799 51478 55609 56305 56556 58760 59381 60671 62619 64148 65263 65262 65599 67508 67916 68084 69688 69846 72817 73056 76103 77112 79077 82832 83755 84286 86578 87469 87541 88503 89262 91125 93424 93838 94628 98770 101252 101786 103444 103688.

A többi kihuzott számok 200 koronát nyertek.

— **Mindenki tudja**, hogy a Mauthner-féle impregnált takarmányrépamag a legnagyobb termést adja, hogy konyhakerti magvaiból a legjobb főzelék és zöldség terem és hogy virágmagvaiból fakad a legszebb virág. Szóval a Mauthner-féle magvak a legjobbak, készletei a legnagyobbak és árai igen olcsók. 25-48

— **Felhivjuk** olvasóink figyelmét *az Első Magyar Általános Biztositó Társaságnak* az 1902. üzletévre vonatkozó, lapunk otolsó oldalán látható zármérlegére.

Szép diadala ez a mérleg, mely *4,040,374·37 korona tiszta nyereséggel* záru1, — a magyar biztositás ügyének.

Az eredmény, melyet ez a régi, mintegy ötven éve fönnálló társaság elmult esztendei tevékenységével elért, a legkedvezőbb az eddig fölmutatott eredmények között. Örömmel látjuk ebből, hogy céltudatos vezetés mellett, mily biztosan halad, menynyire gyarapodik ez az amugy is már sziklaszilárd alapokon nyugvó társaság.

A mérleg adataiból látjuk, hogy a társaság tiszta nyereségének nagy részét biztositéki alapjának és tartalékának gyarapitására forditja.

Különösen örvendetes jelenség, hogy az életbiztositási üzletágban feltünően eredménydus tevékenységet fejtett ki ez a hazai társaság, melynek biztositéki alapjai ma már 103,425.551·29 koronára rugnak.

Ideje is, hogy a társadalom e tekintetben is fölhagyjon közönyös magatartásával és biztositásaival azt a hazai társaságot keresse fel, mely következetes és céltudatos vezetésével, mint dus tartalékaival, feleinek minden tekintetben biztonságot nyujt.

A társaság zárszámadására (hirdetéseink közt) felhivjuk olvasóink figyelmét.

— **Silló Gyula** közvetitő irodájáttette Mátyás király-tér 17 szám alá, Trant dafir házba. (Bejárat a Mátyás király utcából.)

SZINHÁZ.

Szinházi müsor:

Kedd: Lili. (Bérlet 160. sz.)
Szerda: Katalin. (Bérlet 161. sz.)
Csütörtök: Rang és mód. (Bérlet 162. sz.)
Péntek: Mignon (Bérlet 163. sz.) Nagy Etelka m. v.
Szombat: d. u. A „Vörös-kereszt“ jótékonycélu előadása.
Szombat este: A három testőr és a budapesti tanulók hangversenye. (B. 164. sz.)
Vasárnap d. u.: A postás fiu és huga.
„ este: Az ördög mátkája. (B. 165. sz.)

* **Papp Miska bucsuja.** Szivélyes, szeretetteljes bucsuban részesitette Kolozsvár közönsége egyik távozó fiatal müvészét, Papp Miskát tegnap este. Nem volt nagyközönség a szinházban, de a kik ott voltak, szivük igaz érzésével vettek bucsut a távozó müvésztől, ki két esztendőn át megkedveltette magát a közönséggel. Egyik legjobb szerepében: „A király házasodik“ c. történelmi vigjáték Kopjai szerepében lépett fel és kedves, müvészi alakitását nyilt szinen is sürün megtapsolta a közönség, melynek nevében egy hatalmas babérkoszorut nyujtottak fel a müvésznek, kinek távozását a müvészi szinvonal érdekében, csak sajnálni tudjuk. A többi szerepeket Tóvölgyi, Hegedüs, Laczkó, Tompa, Szakács, Dezséri, Mátrai, Szegő játszották sikerülten.

* **Gergely Giza bucsuja.** Ma este bucsuzik egy évi ittmüködés után Gergely Giza, a szinház szubrett énekesnője a „*Lili*“ cimszerepében. A mint értesülünk a közönség nagy ovációkban fogja részesiteni a távozó primadonnát.

Táviratok

—Fővárosi és vidéki tudósitóinktól.—

A zágrábi zavargások.

Budapest, márc. 30. (érk. 12 ó.) Ma délben a diákok hangosan követelték, hogy elfogott társaikat bocsássák szabadon. E követelést természetesen figyelembe se vették. A városháza elé vonultak tehát, a hol a rendőrség bekeritette a tüntetőket és valóságos harc keletkezett. *Frank* képviselő megjelent a helyszinén és kérte a tüntetőket, ne ellenkezzenek, mire azok megadták magukát. **Háromszáz diákot elfogtak**, de igazolás után szabadon bocsátották őket.

Este *véres összeütközés* támadt a katonaság és az ifjuság között. — Többszöri szuronyos roham történt, ugy, hogy számos ifju megsebesült. Az ifjuság megostromolta a gázgyárat, melyet csendőrség vett őrizet alá.

Az aradi román püspök megerősitése.

Budapest, márc. 30. (éjjeli 12 ó.) A »Pester Lloyd« jelenti: Ő Felsége megerősitette a püspöki székben Papp J. Jánost, az uj aradi püspököt.

A készfizetések felvétele.

Budapest, márc. 30. (érk. 11 ó.) Lukács László pénzügyminiszter a holnapi képviselőházhoz beterjeszti a készfizetések felvételéről szóló törvényjavaslatot.

Dankó Pista temetése.

Budapest, márc. 30. (érk. 11 ó.) Dankó holttestének Budapestről Szegedre való szállitásának költségeit a Szegeden ma délelőtt tartott tanácsülésen a város magára vállalta. A temetésre Tömörkény Istvánt küldötték fel. A város diszsirhelyet ad a nótaköltőnek.

Budapesti gabonatőzsde.

Készáruüzlet csekély forgalom mellett változatlan.

Határidőüzletben gyenge a forgalom.

Jegyeztetett:

Buza ápr.	7·39—40
Buza okt.	7·40—41
Rozs ápr.	6.49—50
Zab ápr.	5·95—96
Tengeri májusra	6·15—16
Tengeri juniusra	6·21—22

REGÉNY

Szerelem az én bünöm.

— Francia regény. —

Forditotta: **Zentai Leó.**

ELSŐ RÉSZ. (11)

Férje azon kijelentésére, hogy nagyon vigyázatlanul lő, ellenveté a márkiné:

— Hiszen tudod, Herbert, hogy menynyire kellemetlen nekem csoportban vadászni.

— Ugy elválunk — felelte a márki. — Willie kisérje el Nérans kisasszonyt, még két órai időnk van vadászni.

Egyedül maradtam Closeburn lorddal. Nem akartam zavartnak feltünni, sem bizalmatlan lenni, kényes volt a helyzet nagyon. Egy kis idő mulva, egy szót se szólva egymás mellett mentünk — felpillantottam.... Szemei rajtam pihentek. Tekinteteink találkoztak; éreztem. hogy elpirulok. Closeburn lord szemmel láthatólag örvendve e jelenetnek, mosolygott.

— Lövése mesteri volt, kisasszony.

— Lehetséges; mindenesetre több volt ez esetben a szerencsém, mint az ügyességem. Nem szoktam mindig oly biztosan lőni.

Ujabb hallgatás után megszólalt a lord.

— Nérans kisasszony, miért annyira nyugtalan és zavart?

— Téved, sem nyugtalan, sem zavart nem vagyok.

— Nem! Nem tévedek. Különben is tudom, hogy haragszik reám. Tisztelem jellemét, hát ok ez a haragra? Miért kerül ezért engem?

— Én nem kerülöm, biztositom, uram.

— Dehogy nem. A multkor, mikor a miséről jött, megfigyeltem. A mint meglátott a parkban, visszahuzódott a fák közé.

— De....

— Ne tagadja. Kerül engem — ez tagadhatatlan. Még kezét se foghatom meg igy a nélkül, hogy gyorsan vissza ne kapná ....látja....még sem elég gyorsan.... hogy ne lenne időm azt lelkem egész melegével megcsókolni.

Érzem, hogy elönt a vér és mélyen elpirulok a bosszankodástól.

— Uram, ez rossz, nagyon rossz; már mondtam önnek....

— Oh, mi angolok nem hátrálunk meg a szavak előtt. Ha valami érdekes gondolat motoszkál fejünkben, azt a végsőig kisérjük. Kegyed nem csinos, kegyed igéző, ...hogy is mondják ezt Franciaországban; igen....én érzem....napról-napra szerelmesebb leszek magába....

— Dühöngök belsőleg; mit szóljak, mit csináljak? Elfussak? Ez igen gyerekesnek tünnék fel. És nem érne-e be nemsokára? S ekkor a helyzet ugyanaz volna, csak élesztve a nevetségesség látszatával. Rendreutasitsam? Óh, ha tudnám! Zavart vagyok, semmi sem jut eszembe.

Ő folytatja:

— Nagyon komoly és szigoru az arca; ah, én őrülten szeretem az ilyen vonásokat. Most még egy kissé meg van ijedve, de majd végre mégis meg fog érteni; szeretni fog, mert én ezt ugy akarom; akarom, — érti? Egy napon majd be fogja látni, hogy jobb függetlenül, gazdagon és szerettetve élni, mint munkánkkal megkeresni keserü kenyerünket és a szegénység mizériájában a comme il fant hölgyet játszani. Gondolja meg, milyen édes szeretni és szerettetve élni, mig ereinkben az ifju vér csörgedez....Isten vele, Isten vele! ne csodálkozzék....én szeretem magát....Isten vele....

És eltávozott.

Én egy fatörzsre ültem és sokáig keservesen sirtam.

Ah! A gazember! Szeretőjévé akart tenni és elég cynikus nekem ezt megmondani. Ha azt hiszi, hogy e sértést eltüröm, nagyon téved. Meg fogom Surrey lordnak és ladynek mondani.

Ez volt szándékom az első pillanatban. Midőn azonban jól megfontoltam a dolgot, igy szóltam magamban:

— Azt fogják felelni: „E szégyent maga szerezte magának, ha viselkedésével nem bátoritotta volna fel Closeburn lordot, bizonyára nem mert volna igy fellépni“ — és elhatároztam, hogy nem szólok eemmit.

(Folyt. kövr.)

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Marosvásárhelyi székelynek. A marostordavármegyei gazdasági egylet titkári állását április hó folyamán töltik be. Az egylet közgyülése titkos szavazás utján fog a pályázók közül választani. A közgyülés napját még nem tudjuk. Egészen nyugodt lehet: Sándor János főispán és székely kormánybiztos egyik pályázó mellett sem fog állást foglalni, vagy bármely nyilt, avagy titkos pressziót gyakorolni, amint ezt már többek előtt határozottan ki is jelentette. A községek szavazatait sem fogja irányitani. Ez is mese, amelynek terjesztése: legfenneb gyenge kortesfogás. Mindez azonban önnek keveset ér. Kár lesz olyan mesziről haza utaznia.

Tkép. — Tudjuk és ismerjük annak az intézetnek számos gyengéit. »Pisces a capite....« Alkalmilag ujra elővesszük!...

N. sz. — Hiába minden....

Szinházlátogató. — Nincs kizárva, hogy Megyeri igazgató közelebbről rászánja magát és megnyilatkozik szerződtetési tervei felől.... Talán lesz olyan kedves!

S. J. — Kolozsvár villanvilágitásának ügye — a legtávolabbi jövő kérdése. Nem vetünk bele két emberöltőt s meg lesz — ha valaki ajándékba elkésziti nekünk. A gáz azért olyan rosz, mert közkedvelt osztrák gyárunk addig is akar egy kis nyereséget rajtunk. Bizony, nem lehet ezen egykönnyen segiteni!

Felelős szerkesztő:
Dr. PAPP JÓZSEF.
Laptulajdonos:
GOMBOS FERENCZ.

NYILTTÉR*.

Sámson Jakab
uri szabósága
Kolozsvárt, Egyetem-utcza 2.
Van szerencsém helybeli és vidéki t. megrendelőim tudomására hozni, hogy raktáromat a legujabb **hazai és külföldi szövetekkel** ujonnan felszereltem, melynek megtekintésére tisztelettel meghivom. 5—10
Vidékre mintákkal kivánatra készséggel szolgálok.

ÖSZI ALBERT
ékszerész- és órás-üzletében
Kolozsvár, Wesselényi M.-utca (Hid-u.) 2-ik sz.
(Csizhegyi fényképészetével szemben.)
Jutányos árak, alkalmi vételek. Minden e szakba vágó tárgyak javitását jótállás mellett elvállalok. — Aranyat vesz és becserél.
1289. 319-365 Szolid kiszolgálás! 41—?

MEGNYILT! MEGNYILT!
Réti Sándor
férfi ruha és szabó-üzlete
a Városháza épületében.
Dus raktár honi gyapjuooo szövetekben. ooo
Gyermekruha-különlegességek
oo Mérték utáni megrendelések oo
kitünő szabással!
o o o o eszközöltetnek. o o o o

Iskola Alapítvány – Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală – BCU Cluj-Napoca

Első magyar általános biztosító-társaság Budapesten.

I. Tűz-, szállitmány-, jég- és betörés-biztositási üzlet.

Negyvenötödik évi zárszámla 1902. január 1-től deczember 31-ig.

KIADÁSOK

	K.	f.
I. Tűzbiztosítás.		
Kifizetett károk és költségek 7.570,368·45 levonva viszontb. károk és költségek ... ... 3.181,777·87	4388590	56
Függöben maradt károk tartaléka	596490	19
Szerzési költségek a viszontbiztositott rész utáni bevétel levonásával	939854	38
Jövedelmi adó és bélyegilletékek	216520	78
Postabérek	105273	67
Adak. közh. czélokra	9250	33
A tüzbizt. üzletet terhelö igazgatási költs.	1076312	33
Behajthatlan követelések leirása	38663	42
A következö évek készpénz-dijtartaléka a viszontbiztositott rész levonása után és minden megterhelés nélkül	4400000	—
II. Szállitmány-biztosítás.		
Kifizetett károk és költségek 279.648·62 levonva visz. biztos. károk és költségek ... ... 181,458·33	98190	29
Függöben maradt károk tartaléka	88633	56
Szerzési és igazg. költs. a viszontb. rész utáni bevétel levonásával	11956	54
A köv. évek készpénz-dijt. a viszontbizt. rész levonása után és minden megterhelés nélkül	100000	—
III. Jégbiztosítás.		
Kifizetett károk és költs. 1.752,247·68 levonva viszontbiz. károk és költségek ... ... 1.153,982·32	598265	36
Függöben maradt károk tartaléka	16062	48
Szerzési és igazgatási költségek a viszontbizt. rész utáni bevétel levonásával ...	219774	07
Bélyegilletékek	49885	59
Behajthatlan követelések leirása	21906	43
IV. Betörésbiztosítás.		
Kifizetett károk és költségek 6,888·26 levonva viszontbizt. károk és költségek ... ... 3,352·55	3535	71
Függöben maradt károk tartaléka	2519	53
Szerzési és igazg. költségek a viszontb. rész utáni bevétel levonásával	22386	38
A következö évek készpénzdijtartaléka a viszontbiztositott rész lev. után és minden megterhelés nélkül	65000	—
V. 1902. évi nyereményszámla.		
A f. évi üzletből fennmaradt nyereségért	2615763	22
	15589840	49

BEVÉTELEK

	K.	f.
I. Tűzbiztosítás.		
1901-röl áthozott készpénz dijt. a viszontb. rész lev. után és minden megt. nélk.	4400000	—
Tüzbiztos. után bevett készpénzdijak és a f. évben lejárt dijkötelezvények és dijváltók ... ... 13.942,367·34 lev. törl. dijak 1.617,810·92 viszontb. dijak és dij-részletek 4.040,354·95 5.658,165.24	8284702	10
1901-ben függöben maradt károk tartaléka	417321	38
II. Szállitmány-biztosítás.		
Az 1901-röl áthoz. készp. dijtartalék a viszontb. rész levonása után és minden megterhelés nélkül	80000	—
Szállitmánybiztositások után bevett készpénzdijakért ... ... 943,672·02 levonva: törlesztett dijak ... ... 44,322·74 viszontbizt. dijak 721,838·62 766,161·35	177510	67
1901-ben függöben maradt károk tartaléka	87545	84
III. Jégbiztosítás.		
Jégbiztositások után bevett készpénzdijak ... ... 3.446,950·33 levonva: törlesztt. dijak ... ... 249,067·12 viszontb. dijak 2.088,063·88 2.337,131·—	1109819	33
Az 1901-ben függöben maradt károk tart.	17150	46
IV. Betörésbiztosítás.		
Az 1901. évröl áthozott készpénz dijtart. a viszontbiztositott rész levonása után és minden megterhelés nélkül	40000	—
Betörésbiztositások után bevett készpénzdijak és dijrészletek ... ... 135,768·94 levonva: törl. dij ... 23,031·69 viszontb. dijak 53,377·54 82,409.23	53359	71
Az 1901-ben függöben maradt károk tart.	840	42
V. Egyéb bevételek.		
Szelvény-, takarékpénzt., váltó- és egyéb kamatok, valamint árfolyam nyereség eladott értékpapirok és idegen pénznemek után	847189	52
Társasági házak tiszta jövedelme	74398	06
	15589840	49

VAGYON Mérlegszámla 1902. évi deczember 31-én. TEHER

	K.	f.
Elhelyezett tökepénzek takarékpénzt. és bankoknál	3797830	45
7.700,400 kor. n. é. Magy. földhitel intézet 4%-os korona záloglevél ... ... á 98·— = K 7.546,000·—		
1.774,000 kor. n. é. Magy. földh. int. 4%-os talajj. és szab. zálogl. á 97·40 = K 1.727,876·—		
1.500,000 kor. n. é. Pesti hazai első t.-p. egyes. 4%-os zálogl... á 97.— = K 1.455,000·—		
1.500,000 kor. n. é. Pesti hazai első tak. egyes. 4%-os közs. kötv. á 97,— = K 1.445,000·—		
1.214,000 kor. n. é. Egyes. bpesti fövr. takarékp. 4%-os zálogl. á 97·50 = K 1.183,650·—		
200,000 kor. n. é. Kisbirtokosok orsz. földhitelint. 5%-os záloglevél ... ... á 100·— = K 200,000·—		
4,000 kor. n. é. »Otthon« irók és hirlapirók köre 4½%-os kötv. á 100·— = K 4,000·—		
7955 drb Magy.-franczia biztosító-társas. részvény ... ... á 200·— = K 1.591,000·—		
1213 drb bécsi biztosító-társ. részvény á 425·— = K 515,525·—		
997 drb Hazai általános biztosító-társ. elsőbbs. részvények ... á 200·— = K 199,400·—		
A fenti értékpapirok stb. után az év végéig esedékes kamatok ... ... K 136,264·83	16013715	83
	935193	29
Leszámitolt, visszleszámit. s egyéb váltók	2660000	—
A társaság házai	670000	—
Erzsébettéri ház kölcsöntörl. számla		
Különféle adósok:		
c) Pénzkészlet és maradv. a képviselőségeknél	1902354	40
b) Maradv. idegen bizt. intézeteknél	1147223	79
Jégbiztositási osztály folyó számlán	355769	81
Központi pénzkészlet	94714	03
	27576800	66

	K.	f.
Részvényalaptőke teljesen befizetett 2000 egész részvény á 1000 frt és teljesen befizetett 2000 fél részvény á 500 frt	6000000	—
Társasági tartaléktőke	6000000	—
Külön tartalék	568688	11
Árfolyamkülönbözeti tartalék	3913140	27
Tüzbizt. dijtart. készpénzben a viszontbizt. rész levonásával és minden megterhelés nélkül ... ... [2] K 4.400,000·—		
Szállitmány-bizt. dijtart. készpénzben a viszontbiztositott rész levonásával és minden megterhelés nélkül ... ... K 100,000·—		
Betörés-biztos. készpénzdijtartalék a viszontbiztositott rész levonásával és minden megterhelés nélkül ... ... K 65,000·—	4565000	—
Tüzbiztositási függö károk tartaléka ...	506490	19
Szállitmány-biztositási függö károk tart.	88633	56
Jégbizt. függö károk tartaléka	16062	48
Betörésbizt. függö károk tartaléka	2519	53
Különféle hitelezők	736294	26
Elöbbi évekröl eddig fel nem vett oszt.	3893	—
Tisztviselők és szolgák nyugdijalapja ...	1058061	40
Első m. ált. biztosító-társ. »Lévay-alap«	187143	21
Első magy. által. bizt. társ. »Ezredéves alapitvány«	64617	77
Ormody Vilmos alap	20323	78
Életbiztositási osztály folyó számlán ...	1230269	85
1902. évi nyereség	2615763	22
	27576800	66

[1] Az idei hozzájárulásokkal 1.731,798 kor. 93 fillérre emelkedett.
[2] Az idei hozzájárulással 5.000,000 kor. — fillérre emelkedett.

II. Életbiztositási üzlet.

Negyvenedik évi zárszámla 1902. január 1-től decz. 31-ig.

KIADÁSOK

	K.	f.
Törlesztett kötvények dija	754905	26
Visszaváltott kötvényekért	1730093	78
Halálesetek után kifizetett káröösszeg ...	2746724	63
Lejárt kiházasitási tökékért	3392253	42
Kiházasitási biztosításoknál halláleset következtében dijvisszatérités	94824	26
Függöben levö károk és dijvisszatéritések tartaléka	466734	01
Függöben levö kiházasitási tökék tart.	265380	67
Évjáradékokért	33737	88
Viszontbiztositási dijak	349412	07
Bélyegekért	244225	81
Irodai bér, postadijak, nyomtatv., uti s egyéb költségek	744190	54
Tiszti fizetések	262318	27
Jövedelmi adóért	25766	77
Orvosi dijakért	158430	61
Szerzési és dijbehajtási költségek	956292	76
Kisorsolt biztositások tartaléka	16000	—
Behajthatlan tartozások leirása	69207	22
Dijtartalék ez év végén	80615611	09
1902. évi nyeremény	1424611	15
	94645364	10

	K.	f.
A m. évből áthozott dijtartalék	76690999	61
Befolyt dijak: ez évben kiáll. kötvények után ... ... az elöbbi években kiáll. kötvények után ... ... a biztos. tőke emelésére fordit.	1501537	90
nyeremények ...	64096	38
Illetékek	159799	79
Mult évi függöben volt károk és dijvisszatérítések tartaléka	673659	69
Mult évi függöben volt kiházasitási tökék tartaléka ...	614928	54
Kamatjövedelem ...	3554179	60
	94645364	10

VAGYON Mérleg-számla 1902. évi decz. 31-én. TEHER

	K.	f.
Értékpapirok ... ... K 70.757,176·05 ugyanis:		
10.562800 kor. n. é. m. kir. 4%-os kor. járadék 98·— kor.-val	10292744	—
67,400 kor. n. é. m. k. 4%-os arányjáradék 120·— kor.-val	80880	—
12.515,600 kor. n. é. magy. földhit. 4%-os záloglevelek 98·50 koronával	12327275	—
14.228,000 korona n. é. m. földhit. 4%-os talajjav. és szab. zálogl. 97·40 kor.-val	13858072	—
6 615,200 korona n. é. m. földhit. 4%-os kor. záloglevelek 98·— koronával	6482896	—
6 772,600 kor. n. é. pesti magy. keresk. bank 4%-os zálogl. 97·75 koronával	6620216	50
602,500 kor. n. é. pesti m. kereskedelmi bank 4½%-os záloglevelek 100·— kor.-val	602800	—
612,000 korona n. é. kisbirt. orsz. földh. 4½%-os záloglevelek 100·— koronával	612000	—
96,000 korona n. é. kisbirt. orsz. földhit. 5%-os záloglevelek 100 koronával ...	96000	—
884,000 kor. n. é. magy. orsz. központi takarékp. 4½%-os zálogl. 100.— K-val	884000	—
500,000 kor. n. é. magy. orsz. közp. takarékp. 4%-os zálogl. 96·75 K-val	483750	—
1,953000 kor. n. é. egyesült budap. fövr. takp. 4%-os záloglevelei 97·50 kor.-val	1904175	—
350,000 kor. n. é. egyesült budap. fövr. takarékp. 4½%-os zálogl. 100 K-val	350000	—
600,000 kor. n. é. belv. takarékpénztár 4½% zálogl. 100 koronával	600000	—
28,000 korona n. é. hazai első takptár egyes. 4%-os zálogl. 97 koronával ...	27160	—
58,200 kor. n. é. m. jelz.-hit. bank 4%-os nyerem.-kölcsön kötv. 124·50 kor.-val ...	72459	—
Magyar jelzálog-hitelbank 4%-os kölcsön 9 db nyeremény-jegye 29·— koronával	261	—
5 000,000 korona n. é. m. jelzálog-hitelb. 4% záloglev. 97·50 koronával	4875000	
542,000 kor. n. é. magy. jelz. hitelb. 4½% zálogl. 100 koronával	542000	—
Beszterczebánya-brezovai s piski-vajdahunyadi vasuti els. kötv.	1647446	32
8.000,000 kor. n. é. triest-parenzoi h. é. v. 4%-os elsőbbs. kötv. 98 koronával ...	7840000	—
347,000 Lire olasz 5%-os járadék és kamatai	334405	25
Túlélési csoportok értékpapirjai:		
228,200 kor. n. é. m. k. 4%-os kötv. 93 koronával	223636	—
1902-ben esedékes kamatok	588411	44
Jelzálog-kölcsönök		
Kötvény-kölcsönök	838215	17
Viszontbizt. kötvény-kölcsönök	8957774	—
A központ tartozása folyó számlán	9331	56
Vezér- és főügynökségek és mások tartozásai	1230269	85
	2306537	13
	84687715	20

	K.	f.
Dijtartalék: 82.286,432·89 K levonva a viszontbizt. dijtartalékot 1.670,821·80 K	80615611	09
Biztosági alap	833086	62
Kiházasitási tökék nyereménye	751681	57
Függöben levö károk és dijvisszatérítések tartaléka	466734	01
Függöben levö kiházas. tökék tartaléka	265380	67
Jutalési csoportok számlája	225430	94
Előre fizetett dijak az 1902—1903-ik évekre	10981	97
Fel nem vett nyeremények 1900-röl	397	73
Kisorsolt biztositások tartaléka ...	16000	—
Viszontbizt. intézetek és mások követeléseі	77799	48
1902. évi nyerem.	1424611	15
	84687715	20

Budapest, 1902. deczember 31-én.

Steiner Jenő, életbiztositási könyvvivö. **Gergely Tódor**, a központi könyvezés főnöke.

Az igazgatóság:

Báró Harkányi Frigyes, Jeney Lajos, László Zsigmond, Ormody Vilmos, gróf Zichy Nándor, Szende Károly, aligazgató.

A fenti zárszámlákat és mérlegeket megvizsgáltuk, azokat a törvényben s az alapszabályokban meghatározott elvek szerint készülteknek és azok egyes tételeit a fö- és segédkönyvekkel teljesen megegyezőknek találtuk. — Budapest, 1903 márczius hó 4 én.

A felügyelő-bizottság:

Berzeviczy Albert, Burchard-Bélaváry Konrád, Hajós József, Nemeth Titusz, Báró Radvánszky Géza.

Első Erdélyi Pezsgő-gyár gyártmányainak kizárólagos főelárusitója Telefon 223. **Szele Márton** füszer- és csemege kereskedő Kolozsvár.

1 üveg Mátyás király pezsgő — — — — — — frt. 1·60 K. 3·20
1 „ Favorit Sec — — — — — — „ 1·60 „ 3·20

Nagyobb vételnél és ismét eladók előny árba részesülnek.

A zsuki birtok eladása folytán eladásra kerül a Bakó-féle jóhirü vörös bordeauxi **Bor Készlet** is. o Közelebbi felvilágositással szolgál o o o **BERDENICH GYÖZÖ mérnök** Budapest, Óvoda-utcza 23. vagy április hó 2—8-ig Kolozsvárt „New-York“ szállóban és az alsó-zsuki kastélyban. o o o o o o

Haszonbérbe adó

azonnal Kolozsvár város határán, ⅓ órányira a vasuti indóháztól, egy körülbelől 90 holdnyi területü birtok szép gyümölcsössel, lakóházzal, gazdasági épületekkel. Tejgazdaságra igen alkalmas. Értekezhetni **Kossuth Lajos-utca 26 sz. Dr. Morariu István ügyvédnél.**

Budapest székesfővárosi 4½% kölcsön-kötvények conversióját ugyanilyen 4%-os kötvényekre a kolozsvári takarékpénztár és hitelbank r. t. **dijmentesen** eszközli.

Kicserélés a következő feltételek mellett történik:

Minden 200 korona 4½%-os kötvényért adatik ugyanannyi 4%-os uj kötvény, továbbá 5 K. 75 fillér készpénz.

Bejelentési határidő 1903. április 11.

Kiadó irodahelyiség!!

Kolozsvárt, Mátyás király-tér 23. sz. a. két szép világos szoba és egy nagy terem, x x x x x emeleten, x x x x x

2336 2—3

irodának azonnal kiadó!

Értekezhetni: **RÉGENI GYÖRGYNÉL.**

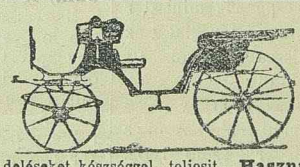

Udvari és Társa kocsigyártó czég legnagyobb készletet tart **uj kocsikból**, elvál e szakmábavágó javitásokat, kocsi lakirozást, bélelést. Megrendeléseket készséggel teljesit. **Használt kocsit becserél.** — **Vidéki irásbeli megkeresésekre azonnal válaszol** 1985 91—144 **Kivánatra árjegyzéket küld.**

UDVARI és TÁRSA Kolozsvárt, Radák-utcza (Zöldfa vendéglő mellett) saját helyiség Résztvett kiállitáson kitüntetve szép és jó munkáért

RÉHLING ÉS SPÁDA

épitő-mesterek.

2293 7—10

Műszaki és vállalati iroda

Szentegyház-utcza 15. szám.

A tavaszi idényre megérkeztek **UJDONSÁGAIM** melyeket solid jutányos áron szolgálok a n. é. közönségnek teljes tiszteletettel **Császár Dávid** Kolozsvár, Mátyás kir. tér 3

2208 6—10

Izléses **könyvnyomdai munkákat** legolcsóbban készit **Gombos Ferencz** Lyceum-könyvnyomdája Kolozsvárt.

2205 19—20

Waggon vételnél tetemesen olcsóbb. **Egyik legrégibb „TÜZIFA ÜZLET“** Egész waggon vételnél tetemesen olcsóbb.

Kolozsvárt, Széchenyi-tér 14—40. sz.

WERTHEIMER VILMOSNÁL kapható **gyors** és **pontos szállitásra** teljesen száraz **Hántott cserfa, Bükk hasábfa, Tölgy hasábfa** házhoz szállitva **1 ÖL 22 K.-ért. Vágott fa** többféle nagyságban **azonnal szállitdik** és minden vevő a helyes méretről személyesen meggyőződhetik, lévén a raktár a belvárosban **Széchenyi-tér 14. sz. Tüzifa-üzlet Kolozsvárt, Széchenyi-tér 14—40.**

Megérkeztek a Párizsi Modellek.

Kitűnő szabás. Finom kidolgozás. Szolid kiszolgálás.

E hármas jelige hangoztatása mellett nyitottam és folytatom

Mellfűző-Mühelyemet,

melyet külföldön szerzett alapos szakképzettséggel vezetem.

Mühelyemben készülnek a legújabb orvosilag elismert **Párizsi egyenes façonok,** továbbá **öv** (gurt) **és hasmiederek, alkalmi és szoptató fűzők, légbélelt és orthopädiai egyenes-tartók, franczia czvikli és szallag fűzők, leány és gyermek fűzők, reform melltartók és gummi házi miederek.** 2266 5—10

Ugyanezen façonok és a legújabb **bel- és külföldi szabadalmazott fűzőkből dús választék.**

Bátorkodom ennélfogva a n. é. hölgyközönség figyelmét czégemre felkérni és fentiekről meggyőződést szerezni.

Kitűnő tisztelettel

Vidéki rendelések pontosan eszközöltetnek. **ROSENZWEIG E.**

Párizsi mellfűző műterme, Deák Ferenczu 6

— Legujabb harisnyatartók fűző nélkül! — Mindennemű fűzővédők és kellékek.

Fűzőjavitások és tisztitások gyorsan és olcsón.

Bittó Rezső

2141 28—100

Kolozsvár, úri divat különlegességek üzlete o Mátyás király-tér 12. sz.

Mélyen tisztelt vevőim szives figyelmét felhivom a megérkezett **Tavaszi ujdonságokra.**

Divatos és czélszerü loden Raglanok és eső-köpenyegekre. Legújabb állásu kemény és puha, angol és francia divatu **kalapok.**

ÚRI fehérnemüek nagy választékban és annak méret szerinti készitése.

Szép választék a legdivatosabb szines Zephyr és batiszt **ingekben.**

Divatos, izléses nyakkendők nagy választékban. o

Állandó nagy **raktáron** magyar gyártmányu finom és jó **o KALAPOK, o** czipők, kesztyük, harisnyák, zsebkendők, sétabotok. — Az érdeklődő közönség szives figyelmét felhivom mi irakataim megtekintésére, melyek változtatva lesznek. Azujdonságok láthatók

Nyomatott Gombos Ferencz lyceum-könyvnyomdájában Kolozsvárt

Iskola Alapítvány – Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală – BCU Cluj-Napoca